

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Comunicare consultativă privind utilizarea durabilă a fosforului

[COM(2013) 517 final]

(2014/C 177/14)

Raportor: **David SEARS**

La 8 iulie 2013, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Comunicare consultativă privind utilizarea durabilă a fosforului

COM(2013) 517 final.

Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 7 ianuarie 2014.

În cea de-a 495-a sesiune plenară, care a avut loc la 21 și 22 ianuarie 2014 (ședința din 21 ianuarie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 155 de voturi pentru și 4 abțineri.

1. Rezumat și concluzii

1.1 Această comunicare consultativă face parte dintr-o dezbatere mai amplă cu privire la modul în care UE își poate menține aprovizionarea cu materii prime esențiale pentru producția de bunuri și susținerea vieții umane și animale rentabilă și acceptabilă din punct de vedere ecologic într-o lume globalizată din ce în ce mai populată și competitivă. Comunicarea furnizează o sinteză bine informată, echilibrată și suficientă a situației importului și utilizării produselor bazate pe fosfor pentru producția de alimente și alte aplicații esențiale.

1.2 Comisia pune 11 întrebări în legătură cu care CESE dă răspunsuri și face recomandări specifice. CESE subliniază contribuția Platformei europene pentru fosfor durabil (ESPP), precum și contribuția pe care și-o va aduce probabil Parteneriatul european pentru inovare (PEI) „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”. CESE este de acord cu aceste inițiative și este încrezător că activitatea lor va fi utilă.

1.3 CESE salută această abordare, care, așa cum observă Comisia, nu urmărește neapărat să dea naștere unei legislații specifice. Este probabil mai oportun să se pună întrebările potrivite și să se asigure disponibilitatea unor date corecte pentru a permite luarea unor decizii mai bine informate. Trebuie identificate și difuzate bunele practici pentru a putea fi preluate și de alții.

1.4 În acest scop poate fi necesar să se acorde sprijin pe piață pe termen scurt pentru noile tehnologii și, dacă este cazul, sprijin pe termen lung prin intermediul reglementării pentru schimbările pe care toată lumea le consideră esențiale. Ar putea fi util să se stabilească obiective pentru administrarea și reciclarea fosforului; punerea în aplicare la nivel național ar trebui lăsată în seama celor implicați mai îndeaproape.

2. Introducere

2.1 Fosforul este un element esențial pentru viață. Poate fi reciclat la nesfârșit, însă nu poate fi înlocuit. Este prezent pe scară largă în scoarța Pământului, însă rezervele exploatabile de roci fosfatice sunt concentrate în câteva țări, care se găsesc cu o singură excepție (Finlanda) în afara UE.

2.2 Deșeurile, inclusiv biosolidele provenite din plante și de la animale și oameni, conțin toate fosfor; acestea sunt reciclate în diferite grade în vederea utilizării în agricultură, pentru a contribui la eliminarea lor și a îngreșa culturile. Anumite zone au un surplus, ceea ce constituie o problemă care conduce la deteriorarea calității apei și la eutrofizare (creșterea vegetației din cauza unui exces de elemente nutritive); altele au un deficit și nu pot obține recolte ridicate. Variațiile gradului de concentrare a oamenilor și animalelor exacerbează aceste dificultăți.

2.3 Problemele și oportunitățile rezultate din situația descrisă mai sus s-au bucurat de puțină atenție în primii 50 de ani ai utilizării rocilor fosfatice. Aprovizionarea părea adecvată, prețurile rămăneau stabile și scăzute, iar sectorul agricol și zootehnic dădeau rezultate foarte bune. În 2008, această situație s-a schimbat brusc. Pentru a preveni o potențială penurie internă, China a impus o taxă la exporturi; prețurile mondiale au crescut dramatic, fiind afectate prețurile la alimente; s-a vehiculat ipoteza că s-a atins deja „vârful fosforului”.

2.4 Cu doi ani mai târziu, rezervele mondiale au fost reevaluate, crescând de zece ori, iar problema a părut să dispară, deși au sporit îndoilele cu privire la situația reală. În orice caz, era momentul să se pună întrebări serioase.

3. Răspunsurile la întrebările formulate în comunicare

3.1 *Considerați că problemele legate de securitatea aprovizionării pentru UE în ceea ce privește distribuirea rocilor fosfatice sunt un motiv de îngrijorare? În caz afirmativ, ce ar trebui făcut pentru a determina țările producătoare să abordeze aceste aspecte?*

3.1.1 Rocile fosfatice reprezintă sursa primară de fosfor, fiind utilizate pentru îmbunătățirea recoltelor și creșterea animalelor și contribuind astfel la susținerea unor populații din ce în ce mai mari. Resursele cunoscute sunt concentrate în câteva țări. Doar cele care înregistrează un surplus considerabil în raport cu propriile nevoi sunt exportatoare. Se crede că doar o mică parte (16%) din volumul extras este comercializată [Rosemarin & Jensen, *European Sustainable Phosphorus Conference* (Conferința europeană privind fosforul durabil), martie 2013]. Multe din țările furnizoare sunt considerate vulnerabile din punct de vedere politic. Piața nu este pe deplin transparentă și nu funcționează perfect. UE nu este autosuficientă și a pierdut locuri de muncă în măsura în care producția de produse finite (îngrășăminte și produse chimice pe bază de fosfor) s-a mutat în țările furnizoare.

3.1.2 Răspunsul nu poate avea decât o bază globală; dacă o țară populată și/sau bogată în care cererea este foarte mare consideră că este expusă unui risc legat de aprovizionarea cu materii prime, inclusiv alimente, atunci toate țările sau regiunile care depind de importuri sunt amenințate. Acest lucru este valabil și pentru bunurile fabricate din materiile prime. Orice studiu trebuie să țină seama de acest fapt, în special în cazurile în care modelele de producție s-au schimbat și cererea primară se află în prezent în afara UE.

3.1.3 Răspunsul la prima întrebare este în mod clar „da”. Provocarea constă în găsirea unor modalități rentabile de creștere a autosuficienței. Evoluțiile care au urmat creșterii cu 700% a prețului în 2008 s-au dovedit pozitive. Deși prețurile au scăzut de atunci, conștientizarea riscurilor existente a contribuit la stimularea investițiilor în întregul lanț al aprovizionării. Sensibilizarea cu privire la impacturile asupra mediului în toate etapele lanțului de aprovizionare și înțelegerea modului în care se pot minimiza aceste impacturi într-un mod rentabil sunt la fel de importante. Sprijinul Comisiei pentru cercetare și implicarea unor grupuri ale părților interesate prin intermediul PEI și ESPP vor fi esențiale.

3.1.4 75% din rezervele cunoscute se găsesc în Maroc și Sahara Occidentală (Rosemarin & Jensen, *European Sustainable Phosphorus Conference*, martie 2013). Exporturile din Maroc domină comerțul mondial. Printre celelalte țări care aprovizionează UE se numără Tunisia și Siria. Rusia este un furnizor important de roci și de produse finite. Iordania și Egiptul exportă cantități mari. Stimulente pentru consolidarea acordurilor de vecinătate și a altor tratate bilaterale sunt evidente.

3.1.5 Această temă a fost discutată pe larg în avizul recent al CESE „Garantarea importurilor esențiale pentru UE prin politica sa comercială actuală și prin celelalte politici conexe ale sale”⁽¹⁾, adoptat în octombrie 2013. Este, de asemenea, evidentă necesitatea unei abordări coerente, holistice, actuale, bazate pe colaborare, pe date, pe conștientizare politică și aplicate în mod strategic la nivelul instituțiilor UE în numele statelor membre.

3.2 *Considerați că imaginea cererii și ofertei prezentate aici este exactă? Ce ar putea face UE pentru a încuraja reducerea riscurilor de aprovizionare, de exemplu prin promovarea exploatării miniere durabile sau utilizarea de noi tehnologii de exploatare minieră?*

3.2.1 CESE este de acord cu utilizarea de către Comisie a datelor actuale, post 2010, privind oferta și, în sens mai larg, privind cererea; cu toate acestea, toate datele trebuie considerate mai degrabă drept „orientative” decât „exacte”. Dat fiind că rezervele cunoscute reprezintă mai puțin de 1 ppm din fosforul total din scoarța Pământului, CESE consideră foarte improbabil ca toate rezervele agregate și exploatabile să fi fost descoperite și cu atât mai improbabil ca tehnologiile de extragere și recuperare să nu se îmbunătățească în continuare. Cererea poate fi redusă prin continuarea procesului de eliminare din detergenți și printr-o utilizare mai eficientă în îngrășăminte sau prin trecerea la un regim alimentar cu consum redus de carne sau prin stabilizarea nivelului populației.

⁽¹⁾ JO C 67, 06.3.2014, p. 47-52.

3.2.2 Date fiind numeroasele variabile și incertitudini referitoare la rezervele actuale, este greu de crezut că „curbele Hubbert” și previziunile privind „vârful fosforului” vor fi instrumente utile pentru prognozele pe termen scurt.

3.2.3 CESE sprijină cooperarea tehnologică și financiară cu țările furnizoare pentru identificarea noilor rezerve, reducerea impactului de mediu al mineritului, distribuției și prelucrării pentru construcția infrastructurii necesare, inclusiv căi ferate și porturi, și pentru creșterea gradului de prelucrare locală în vederea transformării în îngrășăminte cu valoare adăugată sporită.

3.2.4 Aceasta nu afectează obiectivele principale ale UE privind fosforul – creșterea autosuficienței în UE și atenuarea efectelor utilizării excesive. Datele îmbunătățite privind circuitele în UE, în special în statele membre cu cerere în creștere, vor fi esențiale pentru dezvoltarea unor practici și politici rentabile. Progresele către siguranța alimentară durabilă vor depinde de acestea.

3.3 *Considerați că informațiile privind cererea și oferta de roci fosfatice și îngrășământ la nivel mondial sunt suficient de disponibile, transparente și fiabile? În caz negativ, care ar fi cel mai bun mod de a obține informații mai transparente și fiabile la nivelul Uniunii și la nivel global?*

3.3.1 Datele mondiale, în special cele privitoare la rezerve, sunt puse la dispoziție de către Agenția de Monitorizare Geologică din SUA (United States Geological Survey), ținând cont și de contribuția Centrului Internațional pentru Dezvoltarea Îngrășămintelor (International Fertilizer Development Center) și a altor organizații precum Australian Joint Ore Resources Committee. Date fiind evenimentele din ultimii ani, se poate spera că acestea își vor îmbunătăți rezultatele. Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură are un interes puternic în obținerea unor date fiabile; UE ar putea să își concentreze eforturile în această direcție, inclusiv eforturile de reducere a consumului în țări cu consum ridicat, în special în Asia, și sprijinirea reevaluării rezervelor în toate țările furnizoare.

3.3.2 Sunt, de asemenea, esențiale datele îmbunătățite cu privire la circuitele cererii și oportunitățile de optimizare atât a ofertei, cât și a cererii în Europa; ESPP oferă calea cea mai evidentă în acest sens. Contribuția bazată pe informații și actuală a tuturor părților interesate afectate, inclusiv a Fertilisers Europe, va fi în continuare foarte importantă.

3.4 *Cum ar trebui să controlăm riscul de contaminare a solului datorat utilizării de fosfor în UE?*

3.4.1 Depozitele de fosfor conțin diferite cantități foarte mici de metale, inclusiv cadmiu, uraniu și crom. Acestea pot fi eliminate pentru utilizarea alimentară și cea tehnică, însă procesele sunt scumpe și generează deșeuri. Depozitele de sedimente obișnuite conțin 25-150 mg Cd/kg P205. Depozitele magmatice (în Rusia, Finlanda și Africa de Sud) conțin aproximativ 10 mg Cd/kg P205. Importurile în UE au de obicei un conținut de cadmiu scăzut, însă utilizarea lor pe termen lung poate duce la acumulare în sol, plante și animale, putând deci constitui un risc pentru sănătatea umană. Înlăturarea cadmiului duce la creșterea prețurilor pentru agricultorii din UE, reducând competitivitatea față de produsele agricole importate, în cazul în care nu se aplică restricții în acest sens. Fosfatul provenit din dejecțiile animale și umane are un conținut scăzut de cadmiu, însă poate fi contaminat în diverse moduri. Prin urmare este esențial să se determine nivelurile de siguranță pentru toți contaminanții.

3.4.2 De aceea, CESE încurajează Comisia să continue și să finalizeze toate studiile în curs, să realizeze noi evaluări ale riscului în cazurile în care sunt necesare și să facă recomandări corespunzătoare, în special în ceea ce privește tehnologiile de eliminare a cadmiului, costurile și aplicabilitatea acestora la diferitele procese de producție.

3.4.3 CESE recunoaște că practicile agricole au adesea un specific local și pot părea imprecise. Consultanța tehnică și bunele practici evoluează continuu, dar nu sunt întotdeauna bine comunicate. Schimbările tind să fie lente în absența unor stimulente financiare puternice. Vânzarea și utilizarea de îngrășăminte N-P-K nu țin seama de nevoile care pot varia de la un teren agricol la altul. Ca și în alte domenii, învățarea pe tot parcursul vieții este esențială.

3.4.4 Trecerea la „agricultura precisă”, care acordă mai multă atenție nevoilor, disponibilităților locale și modelelor de eliberare, pentru a include atât îngrășămintele naturale, cât și cele artificiale, este prin urmare esențială, trebuind să fie bazată, după caz, pe stimulente pentru a încuraja schimbările. DG-urile Comisiei responsabile de cercetare și agricultură vor avea de jucat un rol esențial în acest proces.

3.5 *Care tehnologii au cel mai mare potențial per ansamblu pentru a îmbunătăți utilizarea durabilă a fosforului? Care sunt costurile și beneficiile?*

3.5.1 Fosforul este un element stabil, neradioactiv, putând fi deci reciclat și reutilizat la infinit. Nu există în cantități semnificative în atmosferă, însă se poate pierde prin erodarea solului și transferul apei, sfârșind în general pe fundul mării. Se investighează recuperarea sa din apele interioare ca un pas către purificare; recuperarea în vederea reutilizării necesită mai multă atenție.

3.5.2 Utilizarea durabilă necesită analiza ciclului de viață (LAC) de la „mină” la „fermă”, apoi în „farfurie” și în „mare”. Extracția minerală necesită un volum mare de energie și apă, adesea în regiuni în care ambele sunt disponibile în cantități insuficiente. Transportul și prelucrarea necesită hidrocarburi, generând gaze cu efect de seră. Gradul actual de risipă este mare; doar 15% din fosforul extras din mine ajunge în alimentele pe care le mâncăm (Rosemarin & Jensen, *European Sustainable Phosphorus Conference*, martie 2013 apreciază cota respectivă la 20-25%; datele ESPP sugerează numai 15%). Această utilizare este însă esențială pentru toate tipurile de viață. Procesul poate fi optimizat, însă nu înlocuit.

3.5.3 Utilizarea în scopuri nealimentare este diferită. Detergenții de uz casnic pot fi fabricați fără fosfați, utilizarea acestora reducându-se deja semnificativ. Devierea culturilor către biocombustibili prezintă un risc mult mai mare. Trebuie cuantificate mai bine costurile energiei și beneficiile în toate etapele. CESE a analizat câteva din impacturile sociale și economice; o evaluare a ciclului de viață (ECV) pe ansamblu care să includă utilizarea fosforului este acum imperios necesară, iar politicile trebuie adaptate acolo unde este cazul.

3.5.4 În orice caz, trebuie făcute eforturi pentru a reduce consumul de fosfor primar (noi utilizări care necesită importuri în UE) și a spori reutilizarea materiilor organice (alimente, deșeuri de prelucrare și composturi) și reciclarea sigură a materialelor bogate în fosfor care în prezent sunt considerate „deșeuri” (excrețiile umane și animale, reziduurile din ape și nămolurile de epurare). Trebuie dezvoltate utilizări pentru produse secundare rezultate în urma prelucrării.

3.5.5 Este necesar să se identifice căile potrivite pentru atingerea acestor obiective și pentru educarea organismelor de reglementare, a furnizorilor, agriculturilor, vânzătorilor cu amănuntul și a clienților acestora în vederea adoptării noilor produse și practici dorite. Se lucrează la identificarea soluțiilor viabile din punct de vedere comercial. ESPP și alte organisme cooperează strâns cu Comisia pentru punerea la punct a acestora.

3.5.6 Comisia și alte instituții, agenții și organe consultative ale UE trebuie să continue să identifice legislația care necesită fie revizuire, fie o mai bună punere în aplicare în lumina experienței sau a nevoilor externe aflate în schimbare. Întreaga abordare privind „deșeurile” trebuie și este în curs de a fi revizuită. Așa cum se observă în comunicare, abordarea actuală este fragmentată și ineficientă și împiedică rezultatele dorite, și anume reutilizarea și reciclarea.

3.6 *Ce ar trebui să promoveze UE în materie de cercetare și inovare privind utilizarea durabilă a fosforului?*

3.6.1 Comisia ar trebui să încurajeze cercetarea în cazurile în care se dorește un anumit rezultat și în care stimulentele bazate pe piață sunt neclare (de exemplu, din cauza disponibilității în continuare a fosforului primar la prețuri relativ scăzute) sau în care este posibil să existe conflicte de interese (de exemplu, în ceea ce privește standardele de calitate pentru îngrășămintele fosfatice reciclate sau primare) sau în care practicile naționale din UE diferă considerabil (de exemplu, cu privire la actuala utilizare a fosfatului și tendințele de consum) sau în care nu se pot obține ușor sinergii evidente (de exemplu, în privința transferării gunoierului animal sau a altor tipuri de deșeuri bogate în fosfor din statele membre care au un surplus către cele care au un deficit).

3.6.2 Ar trebui, de asemenea, recunoscute nevoia de îmbunătățire a comunicării între sectoarele implicate, diferențele de legislație aplicabilă, divergențele și uneori conflictele de responsabilitate între diferitele servicii ale Comisiei și între acestea și alte organe de reglementare.

3.7 *Considerați că informațiile disponibile cu privire la eficiența utilizării fosforului și la utilizarea fosforului reciclat în agricultură sunt adecvate? Dacă nu, ce informații statistice suplimentare ar putea fi necesare?*

3.7.1 Răspunsul este negativ. Există o nevoie clară de informații fiabile, mai puțin fragmentate și mai complete cu privire la alți contaminanți, sursele acestora și preluarea lor în alimente, inclusiv metale grele (și mai ușoare), medicamente și metaboliți, patogeni, nutrienți asociați, disponibilitate, modele de eliberare, eficiența agronomică de ansamblu, tehnologiile de reciclare, impacturile de mediu etc.

3.7.2 Acolo unde sunt disponibile, datele statistice ar reprezenta un bun început. Educația și responsabilitatea și acceptarea schimbării vor fi esențiale. Parteneriatul între Comisie și organe precum ESPP pare să ofere calea cea mai probabilă pentru atingerea acestui obiectiv.

3.8 *Cum ar putea Parteneriatul european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii” să promoveze utilizarea durabilă a fosforului?*

3.8.1 În cadrul Strategiei Europa 2020 au fost lansate 5 PEI. Trei dintre acestea, cu privire la productivitatea agricolă, apă și materiile prime, vor avea un impact asupra sectorului agricol în general și fosforului în special, iar celelalte două, privind orașele și îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate, vor avea o influență mai redusă. Fiind vorba de o nouă problemă ce trebuie soluționată, abordarea privind fosforul ar putea stabili un model pentru soluționarea altor probleme viitoare.

3.8.2 A fost înființat un comitet de coordonare la nivel înalt și a fost convenit un plan strategic de punere în aplicare (SIP). Acesta va fi un succes dacă toate părțile interesate acționează împreună și dacă sunt reprezentate și implicate activ. Accentul se pune pe acțiunile posibile în UE – în mare, pe traseul de la „fermă” în „farfurie”, astfel că unele din temele de mai sus nu sunt incluse.

3.8.3 CESE este de acord cu conținutul foarte larg, atotcuprinzător al SIP, dar observă că lipsesc prioritățile definite în mod clar, mecanismele de soluționare a litigiilor legitime și calendarele pentru acțiune. Se discută puțin despre domeniile în care actualele politici ale statelor membre sau ale UE (a subvenționa sau nu, sau chiar a permite anumite activități specifice care urmăresc alte scopuri) au dus la rezultate nesustenabile sau nedorite din punct de vedere economic în sau în afara UE.

3.8.4 CESE speră ca PEI să își atingă obiectivele la timp; acesta ar fi un rezultat benefic pentru fosfor. Discuțiile ar trebui să includă utilizarea nutrienților, eficiența îngrășămintelor, reciclarea, nivelurile contaminanților, tratamentul gunoiului de grajd și al altor deșeuri organice, transportul și utilizarea. Aceasta ar trebui să sprijine programul de lucru al ESPP. În mod clar, cele două ar trebui să interacționeze.

3.9 *Ce se poate face pentru a asigura o mai bună gestionare și creșterea gradului de prelucrare a gunoiului de grajd în zonele de supraproducție și pentru a încuraja o mai mare utilizare a gunoiului de grajd prelucrat în afara zonelor respective?*

3.9.1 „Deșeurile” includ orice material despre care proprietarul direct crede că nu are nicio valoare sau că are o valoare negativă; de îndată ce li se poate atribui o valoare, ele devin un produs care poate fi comercializat. Un proces pe deplin eficient ar valorifica și ar utiliza toate fluxurile de deșeuri. Globalizarea face această chestiune mai dificil de analizat, dar mai urgent de rezolvat. Gunoiul vegetal și animal și dejecțiile umane în formă lichidă și solidă trebuie privite acum ca oportunități comerciale mai degrabă decât ca probleme costisitoare.

3.9.2 Acest lucru este mai ușor de spus decât de realizat. Va fi nevoie de cercetare și de nouă tehnologie; reglementările ar trebui adaptate pentru a asigura o mai mare claritate și certitudine a conținutului pentru transporturile transfrontaliere și interne. Stimulente financiare trebuie să fie clare. Soluțiile locale care includ gunoiul de grajd, prelucrat sau nu, și îngrășămintele sintetice au cele mai multe șanse de reușită. Ar putea fi elaborate proiecte regionale sau la nivelul comunităților pentru a se soluționa problemele specifice, a se utiliza în mod profitabil investițiile și a se minimaliza impacturile de mediu.

3.9.3 Părțile implicate în PEI sau ESPP vor avea un rol esențial în adaptarea soluțiilor globale la oportunitățile existente la nivel de fermă, comunitate, la nivel local sau regional; statele membre și alți reprezentanți ai societății civile vor trebui implicați pe deplin.

3.10 *Ce s-ar putea face pentru a îmbunătăți recuperarea fosforului din deșeurile alimentare și din alte deșeuri biodegradabile?*

3.10.1 Cea mai bună metodă pentru reducerea deșeurilor alimentare o reprezintă distribuirea și consumarea alimentelor în cauză în cadrul unui regim echilibrat și sănătos de cei care au nevoie de sprijin. Este necesar să se revizuiască legislația în materie de etichetare și practicile de vânzare cu amănuntul în ceea ce privește „calitatea” (forma, aspectul și dimensiunea în raport cu gustul și conținutul nutritiv), mărimea porțiilor, data durabilității minime și data limită de consum, precum și eliminarea alimentelor nevândute. Utilizatorii comerciali pe scară largă (întreprinderile de prelucrare a alimentelor, întreprinderile de catering, restaurantele) ar trebui să reducă la minimum deșeurile rezultate din motive comerciale normale și ar trebui să fie obligate să transforme în compost tot ceea ce nu pot utiliza direct. Ar trebui încurajate inițiativele la nivelul întregului sector care să implice vânzătorii cu amănuntul. Deșeurile alimentare ale gospodăriilor pot și ar trebui reduse la minimum prin cumpărare eficientă și utilizare la timp, aceasta reprezentând în mare parte o chestiune de educare a consumatorului. Compostarea individuală a resturilor este posibilă la țară, fiind mai dificilă în orașele mari.

3.10.2 Colectarea separată a deșeurilor biodegradabile și a deșeurilor de grădină este în general destul de limitată, fiind condiționată de bugetele disponibile și de priorități. Compostarea a tot ceea ce nu poate fi consumat menține fosforul în lanțul alimentar, și, acolo unde este necesar, îmbunătățește calitatea solului. Trebuie acordată atenție obținerii de valoare adăugată, mai degrabă decât simplei eliminări a deșeurilor.

3.11 *Credeți că ar trebui să fie obligatorie sau încurajată o formă de recuperare a fosforului din tratarea apelor uzate? Ce putem face pentru ca nămolul de epurare și deșeurile biodegradabile să fie mai ușor disponibile și acceptabile pentru agricultură?*

3.11.1 Există deja soluții pentru aplicațiile pe scară mică la nivel de gospodărie, în principal pentru a rezolva problema fosforului în exces din zonele îndepărtate, care duc la eutrofizare în apele stătătoare din apropiere. Acestea sunt însă scumpe și par dificil de adaptat la localitățile urbane cu densitate mare a populației. Dimensiunea orașului determină adesea ce măsuri se pot lua.

3.11.2 Eliminarea apelor uzate urbane este guvernată de reglementări privind calitatea efluentului și nu privind valoarea potențială a componentelor specifice. Acest aspect ar trebui revizuit de urgență. Reechiparea sistemelor existente de eliminare a apelor uzate poate fi scumpă; ar fi mai oportun să se pună la dispoziție proiecte pentru noile investiții care generează o valoare adăugată mai mare pentru operatori. Utilizarea biosolidelor pe terenuri agricole ar trebui să se concentreze pe optimizarea recoltelor agricole mai degrabă decât pe respectarea limitelor de eliminare.

3.11.3 Vor fi necesare noi standarde pentru aplicațiile alimentare, inclusiv culturile agricole, și pentru utilizarea împreună cu îngrășămintele sintetice (care sunt mai ușor de verificat în ce privește calitatea și randamentul). Aplicațiile nealimentare (parcuri, terenuri de golf, peisaje urbane și industriale, protecția mediului, silvicultura, protecția împotriva eroziunii, protecția mării etc.) oferă debușee mai facile.

3.11.4 Există o nevoie continuă de cercetare bine orientată și de dezvoltare a unor noi tehnologii rentabile. Este în beneficiul tuturor ca acestea să fie încurajate, finanțate, difuzate la nivelul UE și sprijinite prin identificarea și transferul eficient al celor mai bune practici existente. Tehnologiile de succes generează locuri de muncă și deschid piețe. Eficiența în producția, distribuția și utilizarea alimentelor și în gestionarea deșeurilor contribuie la reducerea costurilor pentru consumatori și la atingerea altor obiective în domeniul energiei și al schimbărilor climatice.

3.11.5 Ar trebui eliminate obstacolele în calea progresului. Ar trebui concepute criterii armonizate de neîncadrare la categoria deșeuri și o nouă abordare cu privire la definiția și controlul deșeurilor. Directivele-cadru privind substanțele chimice (REACH), solul și calitatea apei, îngrășămintele și utilizarea alimentară și eliminarea deșeurilor ar trebui reevaluate pentru a se asigura că obiectivele lor sunt încă relevante și complete și că acestea sunt conforme cu prioritățile UE din ziua de astăzi, în lumea globalizată în care trăim acum. Punerea în aplicare adecvată și proporțională la nivel național și local poate fi importantă. CESE se va bucura să contribuie la acest proces.

Bruxelles, 21 ianuarie 2014

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE